

Od tedna do tedna

ALI SE JE VRHOVNO SO-
DISCE "SPREOBNILO"?

KOT IZGLEDA, se je vrhovno sodišče res "spreobnilo." Zadnji pondeljek je namreč po večtedenskem odlašanju podalo odločitev glede Wagnerjeve delavske postave ter s petimi glasovi proti štirim odločilo, da je zakon ustanoven. K potrditi te postave, ki jamči delavcem pravico do kolektivnega pogajanja, je pripomogel, kakor v drugih najnovnejših slučajih sporne ustanovnosti, sodnik Roberts, ki je glasoval z dosedanjem "liberalno manjšino" in jo s tem spremeničil v večino. Enaka odločitev je bila podana v treh slučajih, ki so se nanašali na Wagnerjevo postavo, v katerih so bili delavci odslovjeni radi unijske aktivnosti. V enem slučaju je bil prizadet neki new-yorkski časnikar, ki je bil uslužbenec Associated Pressa, v drugem je bilo prizadetih 18 uslužbencev neke avtobusne družbe, v tretjem pa 10 delavcev Jones & Laughlin jeklarske družbe. Odločitev v avtobusnem slučaju je bila soglasna. Sodnija je delovalcem v vseh slučajih ukazala, da odslovljene delavce zoper sprejmejo na delo.

V slučaju odslovjenega časnikarja je vrhovna sodnija izrecno zavrgla argument lastnikov, da organiziranje časnikarjev ogroža svobodo tiska.

* * *

Kot smo pred dvema tednoma poročali, je najvišja sodnija potrdila zvezni zakon, ki delavcem pri žežnicah jamči pravico do kolektivnega pogajanja, s čemer je bil vsaj delno priznan princip, na katerem temelji Wagnerjeva delavska postava, o kateri se vsak čas pričakuje odločitev vrhovnega sodišča. "Deveritorica starih mož", okrog katere besni "ustavni boj", ki ga je povzročil predsednik Roosevelt, pa je na isti dan podala še par drugih pomembnih odločitev. Najvažnejša je ona, s katero se je z večino 5 proti 4 potrdilo zakon države Washington, ki upoštevajo minimalne mezde za ženske in mlaodežne osebe v industriji, medtem ko je vrhovna sodnija še pred kratkim popolnoma enak zakon države New York proglašila — neustavni. Preokret je povzročil sodnik Roberts (najmlajši član, star 61 let), ki je predsedal na stran "Liberalne manjšine", ki je s tem vsaj za enkrat postala večina. Razume se, da je nadaljnje spreobrenje vrhovnega sodišča povzročilo v javnosti mnogo pikrih opazk. Kot položaj sedaj obstoji, so minimalne plače za ženske in nedoletne osebe na vzhodni strani Unije (v New Yorku) "neustavne", na skrajnem zapadu (v državi Washington) pa — ustavne! Z Robertom so glasovali tudi Hughes, Cardozo, Brandeis in Stone.

Vrhovna sodnija je tudi potrdila predelan Frazier-Lemkejevo postavo, ki daje zadolženim farmerjem tri leta oddih v obliki moratorija za njihove zemljiške vknjižbe. Tudi v tem slučaju je sodnija sama sebe udarila po nosu, kajti pred tremi leti je enak zakon, le da je imel moratorij trajati pet let, proglašla neustavnim.

* * *

Administrativski krogi ne skrivajo svojega veselja nad to komedijo ter opozarjajo, da je baš tu dokaz, da so vrhovni sodniki prav tako ljudje kot vsak drugi, ne pa kaki bogovi, ki vedno enako misljijo. Vlada bi torej morala imeti moč, da vrhovno sodnijo na en ali drug način prisili k upoštevanju ljudkega sentimenta. Te

NAPREDEK

VOLUME II.

Cleveland, Ohio, April 14th, 1937

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomislne Podporne Zveze

NUMBER 37

OMOJEM OBISKU V SHEBOYGANU, WIS.

M. G. KUHEL, gl. blagajnik

Že večkrat sem imel priliko slišati o slovenski naselbini v Sheboyganu, Wis., in srečal sem že nekatere rojake, ki so prišli iz tega prijaznega mesta, ležecga ob obali Michiganskega jezera, dve uri vožnje severno od Milwaukee, nikoli pa mi ni bila dana prilika osebno poseti to prijazno naselbino, ki šteje nad 40,000 prebivalcev. Dne 3. aprila je društvo Skala, št. 63 SSPZ, praznovalo 25-letnico svojega obstanka in pozvan sem bil, da na proslavi zastopam gl. odbor naše organizacije. Z veseljem sem se odzval, kajti dobro sem se zavedal, da bom vsaj za nekaj ur pozabil na hrup in šum našega velemešta Chicago, kakor tudi na mentalno izmučenost, ki smo jo v obilni meri vživali vsi gl. odborniki v glavnem uradku zadnjih treh mesecev.

V soboto zjutraj sem jo torek odražal iz Chicage proti North Shore železnici, in po dveurni vožnji sem došel v Milwaukee, kjer sem se preselil na predmestni vlak Milwaukee Electric Rapid Transit, ki me je pripeljal naravnost v Sheboygan v nadaljnji par urah. Vožnja iz Milwaukee proti Sheboyganu sicer ni tako gladka kot iz Chicago v Milwaukee, nisem pa občutil nikakih slabih posledic vključeno tudi ime br. Jakoba Putz. Odbor za veselico namreč vtorijo A. Zaitz, Wm. Rus, J. Urankičar in Jakob Putz.

—Vrtec št. 103 v White Valley, Pa., bo imel v soboto 24. aprila veselico, ki se bo vršila v lokalni Slovenski dvorani.

—Oglasili vse vrst, bodisi predvitem družabnega in kulturnega značaja, kot tudi smrtna naznanila in zahvale, so dobrodošli v "Napredku". Oglasili v vašem glasilu dosežejo svoj namen, poleg tega pa so vir dohodkov za organizacijo. Cene so zmerne: 35c za palec za društvo, 40c pa za posamezne.

Aktivnosti SSPZ

—Društvo Spartans, št. 198 bo v soboto 17. aprila proslavilo 10-letnico svojega obstoja z banketom in plesom v S. N. Domu v Clevelandu. Posnetike se opozarja, da se bo začelo servirati točno ob 7. uri. Br. Rudolph Lisch, glavni podpredsednik, bo stolopravatelj, br. Michael Vrhovnik, ravnatelj angleško poslujočih društev, in br. John Kvartich, glavni predsednik, bo priznal, da sta umor izvršila on in neki njegov pajdaš, ki je bil že večkrat zaprt radi raznih hudočestev. Serdich, ki prizadevanju slovenskega policista morda dolguje svoje življenje, bo na pripomočilo državnega pravdnika spuščen na prost.

—Razboriti slovenski clevelandski councilman Anton Vecovec je naznanil, da bo v mestni zbornici predlagal, da se ordinanca, ki osebam pod 18. letom ne dovoljuje voziti avtomobile, prenaredi, oziroma, da se osebam s 16. letom dovoli vožnja avtomobilov. Vehovec 16-letni sin je bil namreč nedavno v avtini nezgodi, nakar se je moral zagovarjati pred mladinskim sodiščem in councilman je moral plačati \$25 globe.

Pokojni člani

—Iz Carlinville, Ill., se nam poroča, da je bil na glavnem mestu, ko se je vračal proti domu, v nedeljo zjutraj 4. aprila ubit Joseph Novak, star 55 let. Pokojni je bil doma iz vasi Sniberje pri Devici Mariji v Polju v ljubljanskem okraju. Bil je član društva št. 161 SSPZ v Carlinville, Ill., v katerem kraju zupušča ožje sorodnike.

—V Clevelandu je umrl Edward Prijatelj, star 52 let, doma iz Ribnice na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913. Vodil je mnogo let brivsko obrt. Bil je član društva Lunder-Adamič, št. 20 ter zupušča tukaj ženo, dve hčeri in sina, v starem kraju pa sestro.

—Dodatno k nepopolni vesti o umrli članici mladinskega društva št. 63 in delegat na zadnji konvenciji, me je popeljal na svoj dom, kjer me je njegova soproga pogostila z dobrim prigrizkom, njen soprog pa z dobro kapljico, brat Sebanz, moj uradni Šofer za tandem, nas je pa živahnog zavabal s pristnim humorjem, katerega za nekaj časa ne bom pozabil. Kasneje popoldne smo se prepeljali in pregledali zanimivosti mesta Sheboygan, ki krijojo in obkrožajo celo mesto in raztezačo se jezersko obal, sem in tja do moderne naselbine Kohler, ki je, kot sem bil informiran, model za kompanijske naselbine v Ameriki. Človek bi misil, da se vozi skozi milijonarsko ozemlje, tako moderno in precizno je vse urejeno, arhitektura, zemljišča, vile, vrti in zasebne ulice. Kljub temu, kot

Razne vesti

—Uprava WPA v Clevelandu je najela H. Gregory Peruška, našega znanega umetnika, za učitelja risanja in slikanja v posebnih tečajih, ki se jih vodi za mladino. Mr. Perušek že več let z uspehom vodi umetniško šolo S. N. Doma.

—V nedeljo 18. aprila ob 3. uri popoldne ima pevski zbor "Sava" v Chicagu svoj pomladanski koncert, na katerem bo nastopil kot solist poznani ba-

Nižja poslanska zbornica v Ohiju je z 87 glasovi proti 13 odobrila zakonski načrt, ki bi državnim sodnjam prepovedal izdajati injukcije v delavskih sporih, ako ni pri obravnavi posej dokazano, da so delavci grozili ali izvršili kako nezakonito dejanje; dalje, ako se stavke ne skušajo izravnati potom poganj, in da se mora vsaki osebi, ki je obožena preziranja sodne oblasti, dovoliti porotno obravnava, razen ako se tako preziranje izvrši v prisotnosti sodnika. Senat te predloge, ki je prikrojena po Norris-La Guardia zvezni pustavi, še ni vzel v pretres.

—Senator Vandenberg, republikanec iz Michigana, je predložil kongresu nov dodatek k ustavi za odpravo otroškega dela, ki se od sedanjega razlikuje v toliko, da bi prevedoval delo mladoletnih oseb pod 16. letom namesto pod 18.

O tem se bo več poročalo pozneje.

Z bratskim pozdravom,

Louis Karish, tajnik.

(Dalje na 2. str.)

(Dalje na 2. str.)

DOPISI IN PODOČILA ČLANSTVA

JUBILEJNA PROSLAVA DR. "SPARTANS"

Cleveland, O. — "Spartans" največje angleško poslujoče društvo SSPZ, bo v soboto 17. aprila proslavilo svojo 10-letnico v S. N. D. z banketom in plesom. Servirati se bo začelo točno ob 7. uri. Br. Rudolph Lisch, glavni podpredsednik, bo stolopravatelj, br. Michael Vrhovnik, ravnatelj angleško poslujočih društev, in br. John Kvartich, glavni predsednik, bo priznal, da sta umor izvršila on in neki njegov pajdaš, ki je bil že večkrat zaprt radi raznih hudočestev. Serdich, ki prizadevanju slovenskega policista morda dolguje svoje življenje, bo na pripomočilo državnega pravdnika spuščen na prost.

—Društvo št. 190 v Muse, Pa. imelo 17. aprila veselico, na katero vabi članstvo in vse prijatelje dobre zabave.

—Kot se nam poroča, bi bilo moralno biti v zadnjem poročilu Činka federacije z ozirom na spremembo datuma njene priveditve v odboru za veselico vključeno tudi ime br. Jakoba Putz. Odbor za veselico namreč vtorijo A. Zaitz, Wm. Rus, J. Urankičar in Jakob Putz.

—Razboriti slovenski clevelandski councilman Anton Vecovec je naznanil, da bo v mestni zbornici predlagal, da se nam pridružijo pri tej veliki privedbi.

Ann Opeka, tajnica št. 198..

* * *

DRUŠTVO ST. 172 NAZNA- NA PIKNIK

Library, Pa. — Človek, ki je zapisan garanju kakor sem jaz, začne najrajsi z opisom delavskih razmer v svoji okolici, to se pravi, s predmetom, ki se njega samega najbolj tiče, kajti njegov obstop je odvisen od dela njegovih rok in zasluga.

—Premogovi rovi v tej okolici obratujejo po pet dni na teden, zasluži se pa toliko, da se človek pošteno preživi.

—Kar se tiče napredka pri društih, ni dosti, ker tukajšnji Slovenci že vsi pripadamo k dveh ali celo trem podpornim organizacijam.

—Pred durmi je pikniška sezona, kmalu bomo hodili v prostoročje in v sveži zrak. Zato je naše društvo št. 172 SSPZ sklenilo na februarški seji, da priredimo piknik na 11. julija. To ne bo samo piknik, temveč poskrbljeno bo za vsakovrstno zabavo, tako da ne bo nobenemu žal, kateri nas poseti. Zato apeliram na vsa bližnja in daljna društva, da ne prirejajo piknikov na omenjeni dan.

—Preduršnji je pikniška sezona, kmalu bomo hodili v prostoročje in v sveži zrak. Zato je naše društvo št. 172 SSPZ sklenilo na februarški seji, da priredimo piknik na 11. julija. To ne bo samo piknik, temveč poskrbljeno bo za vsakovrstno zabavo, tako da ne bo nobenemu žal, kateri nas poseti. Zato apeliram na vsa bližnja in daljna društva, da ne prirejajo piknikov na omenjeni dan. Preduršnji je pikniška sezona, kmalu bomo hodili v prostoročje in v sveži zrak. Zato je naše društvo št. 172 SSPZ sklenilo na februarški seji, da priredimo piknik na 11. julija. To ne bo samo piknik, temveč poskrbljeno bo za vsakovrstno zabavo, tako da ne bo nobenemu žal, kateri nas poseti. Zato apeliram na vsa bližnja in daljna društva, da ne prirejajo piknikov na omenjeni dan.

—Anton Kuna, zapisnikar.

* * *

SPREMENBA DATUMA FED. SEJE IN PIKNIKA

East Pittsburgh, Pa. — Društvo št. 80 v Herminie, Pa., je ukrepal zaradi piknika in je prišlo do zaključka, da piknik na 23. maja je malo prezgodaj. Nadalje, da v tem času se bo vršila konvencija SNPJ v Clevelandu in ker se nahajamo v bližini Cleveland, bo gotovo dobiti sponzor, ki bi bila sedečim stavkom dala žig nelegalnosti, se je izjavil, pač je se senata za zbornico par dni pozneje sprejela neko drugo resolucijo, v kateri se na eni strani obsoja sedeči stavki, a na drugi pa istotako delodajalce, ki se poslužujejo vsako vrstno špionажe ter delavcem odrekajo pravico do kolektivnega pagajanja v smislu Wagnerjeve delavske postave, katero je vrhovna sodnija v pondeljku proglasila ustavnim. Ta resolucija je "izraz mnenja" in je brez vsake zakonite moči.

—V poslanski zbornici je naveden dan prišla na glasovanje Diesova resolucija za preiskavo sedečih stavk, ki je bila strahovito poražena. Zanj je glasovalo le 149 kongresnikov, proti pa 236. Celo pozkus, da bi se odobrilo resolucijo, ki je bila sprejeta v senatu, se je za enkrat izjavil. Vse to daje mislit, da so se člani kongresa začeli zavedati vzbujajoče politične moči, s katero razpolagajo delavsko mesto.

—Na popolnoma drugačno politično opozicijo pa je unija naletela v kanadski provinci Ontario. Premier Hepburn je zagrozil rabiti vojaško silo proti

Vesti z industrijske in politične fronte v Zed. državah

C. I. O., V. G. M. tovarni v Oshavji je na stavki 3700 delavcev, medtem ko je družba v Windsorju sama zaprla tovarno, v kateri je bilo zaposlenih 500 delavcev.

Zadnji teden je v Hershey, Pa., kjer se nahaja tovarna za izdelovanje čokolade, prišlo do krvavih nemirov, ko je cela armada farmerjev in "lojalnih delavcev" vdrla v tovarno ter z največjo brutalnostjo zmetala na cesto okrog tisoč sedečih stavk. Farmerji so bili razjarjeni, ker so vsled stavke izgubili trgovino z mleko, katerega so prodali tovarni dnevno za \$10,000. Mnogo delavcev je bilo nevarno ranjenih. Zvečer so farmerji in proti-unionski hujšački hoteli v prizorišču veliko parado, da proslavijo svojo zmago, toda državna milica, ki je med tem prihitela v mesto, je to preprečila.

Par dni potem se je končala tudi stavka v tovarni Hudson Motor Co., ki je trajala mesec dnevi in je bilo v nji vdeleženih 11,000 delavcev. Par sporadičnih sedečih stavk je zopet izbruhnilo v tovarnah General Motors, toda so bile vse hitro izbruhnjene.

John L. Lewis je v Pittsburghu časnikarjem izjavil, da so delodajalci, ki podpišo pogodbo s C. I. O. nimajo ničesar batiti, kajti takrat pogodba je edina in najboljša garancija pred sedečimi in drugimi stavkami. Delavci, ki bi kršili unionski kontrakt, so podvrženi disciplinarni akciji in kazen za takto kršenje je izključenje iz unije, je rekel Lewis. Prerokoval je tudi, da bo C. I. O. v tem nekaj mesecih štela več članov kot American Federation of Labor, katerega članstvo znaša danes okrog dva milijona in pol.

Zadnji teden je bilo pittsburghško okrožje pozorišče prvega sedečega štrajka, ko je C. I. O. oklical stavko 155 mož v tovarni West Machine

NAPREDEK

GLASILLO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društvo
Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uredništva in upravnštva:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND. O.
Telephone: HENDERSON 5811

VOL. II. 104 NUMBER 37

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

Ob 10-letnici društva Spartans

PRIHODNJO soboto bo angleško poslujoče društvo Spartans, 198 SSPZ v Clevelandu praznovalo desetletnico svojega obstoja in bo ta dogodek praznilo s slavnostnim banketom v S. N. Domu. Ker je to eno izmed največjih in najagilnejših edinic naše organizacije ne bo odveč ako na kratko spregovorimo o gibanju, v katerem je bilo to društvo med onimi, ki so orali ledino.

Ko je Amerika pred dobrim desetletjem definitivno zaprla vrata novim naseljenjem iz Evrope, so naše podporne organizacije spoznale, da se za svojo rast in napredok ne morejo več zanašati na starji kraj, temveč da bodo v bodoči odvisne izključno na svoj "domaći pridelek", na vire, ki si jih bodo same ustvarile tokraj velike luže. Odprti sta nam bili dve poti — da ali kapituliramo pred "neizogibnim" in se sprijaznimo z misljijo, da so dnevi našega organiziranega življenja šteti, ali pa da temeljito preuredimo naše načrte, si damo novo orientacijo ter napnemo svoje sile za podaljšanje našega kolektivnega življenja na kak nov in do tedaj še nepreizkušen način.

Odločili smo se za slednjo pot in tako smo začeli ustanavljati takozvana angleško poslujoče društva.

SSPZ je ena izmed prvih organizacij, ki je krenila na to pot. Ali smo ravnali pravilno, ali smo se mora zmotili? — Poglejmo.

Vsi smo imeli večje ali manjše pomislike proti eksperimentu, ki se ga je započelo pred desetimi leti. Najbolj ukoreninjen je bil dvom, da se bo mladina znala sama vladati, ako bo prepričena sebi. "Ameriška mladina" je preveč lahkomselna; dokler smo mi zanjo plačevali asesmente, vodili društva in organizacije, je šlo, ampak dajte tej mladini besedo, pa boste videli, da se bo kmalu vse razbilo. Take in podobne ugovore se je čulo od vseh strani. Ampak kot vse pavšalne sodbe, tako se je tudi ta izkazala za slabo utemeljeno. Seveda, tudi neprjetne skušnje smo imeli z angleško poslujočimi društvami — saj smo jih imeli tudi z drugimi, pri katerih tu rojena mladina ni imela nobene besede — ampak na splošno so take skušnje več kot odtehtale dobre in nade vzbujajoče.

Nekaj samo osebnega je, da se naša tukaj rojena mladina v marsičem razlikuje od starejših, ampak če je drugačna, s tem se nikakor ni rečeno, da je slabša. Če ima napake, ali bolje rečeno: lastnosti, ki so po mislih starejših napake, so to lastnosti, ki so produkt razmer, v katerih so zrastli. Ta mladina je po svojem čustvovanju in gledanju v prvi vrsti ameriška in potem šele več ali manj slovenska, dočim smo mi v prvi vrsti Slovenci, potem šele Amerikanci. Tega bi se ne smelo nikoli pozabiti. Instotako ne smemo prezreti dejstva, da pri mladini najdemo vrline, ki bi jih tudi mi starejši s pridom rabili. Glavni urad SSPZ, kot vsake druge naše organizacije, bi o tem gotovo lahko marsikaj povedal. Nobenega droma na primer ne more biti, da v splošnem angleško poslujoče društva v poslovni disciplini in redu ne zaostajajo za najboljšimi društvimi "old timerjev," ali pa jih celo nadkrikajo. Vzrokov za to ni daleč iskati. Tukaj rojena mladina ima več šolske izobrazbe, zna dobro računati, lepo pisati, kar je važno in veliko pomaga k uspešnemu društvenemu poslovanju.

In še eno lepo lastnost najdemo pri naših mladih Amerikancih — prepiranja, osebnega ali drugačnega, najdemo zelo oziroma nič v njihovih vrstah. Količor se mi spominjam, ni bilo v vseh desetih letih, odkar je SSPZ dobila angleško poslujoče društva, niti enega prepira ali spora pri teh društvin, ki bi ga bil moral reševati glavni porotni odbor. Tudi nam-ni znani niti en slučaj spora ali nesoglasja, ki bi se ga ne bilo izravnalo pri društveni poroti. To dokazuje, da ta "lahkomislna" mladina navsezadnje le ni tako lahkomselna in ji daje sijajno spričevalo medsebojne vzdržnosti. Mladina nima tolerantnosti le na jeziku, temveč jo tudi v praksi izvaja.

Mi bi želeli, da bi bilo vsem članom prisostvovati 10-letnici, katero bo prihodnjo soboto praznovalo društvo "Spartans" v Clevelandu. Prepričali bi se na lastno oči in ušeša o tem, kar v Clevelandu kot drugod po Ameriki, kjer ima Zveza res aktivna angleško poslujoče društva, že precej časa vemo — da duša in srce našega gibanja je v naši tukaj rojeni mladini, ki je dobra, marljiva in tudi navdušena za našo stvar. Spoznali bi, da nam

je mladina vedno pripravljena priti naproti vsaj pol poti, ako smo mi sami voljni delati z njo, in ako pokažemo, da jo skušamo razumeti in ji dati priznanje, ki ji gre, nas tudi ona razume in dela za cilje, ki so nam dragi. In ko bi se presinjeni s tem spoznanjem vrnili domov, bi ne odnehal poprej, kakor da bi tudi v svoji naselbini organizirali tukaj rojeno mladino in angleško poslujoče društva in Vrte.

Vsem, ki so zasledovali razvoj angleško poslujočih društev in opazovali njih delo, je danes jasno, da so ta društva že davno prešla iz stadija eksperimenta. Obnesla so se povsod, kjerkoli je članstvo pokazalo dovolj dobre volje in navdušenja za stvar. Na tej podlagi moramo graditi naprej!

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

Dober mesec še in v Chicago bodo oživele Forest Preserves. Mestna uprava je določila bližnje okoliške gozdove za ta namen. Ako se hočeš ob nedeljah imenitno zabavati, pojdi v Forest Preserve na piknik, kjer boš imel priliko opazovati vse vrste ljudi, kar jih je izšlo iz Adama in Eve. Lansko leto sem vam nekoliko opisal prvi poset enega teh piknikov, na katerem so mi nad vse impimirali naši brati Srbi z juga. Plešali so svoj najljubši ples kolovo. Takrat sem vam pozabil omeniti, da bi me prav ta kolo enkrat kmalu spravil za deset dni v zatvor.

Med vojno smo skoro pri vsaki kompaniji imeli harmoniko. Nekega večera, ko je naš muzikant sviral Triglavski valček, se je par vojakov spoprijelo ter zavrtelo po dvorišču. Bosaneč Božo je stopil k meni: "Pa šta će ovo, da bi ti videl naš ples kolovo, potem bi videl ples. Ima, da stopa na mestu kot vojnik in da se čuha kot da bi se hotelo vse razbiti." — Božo, ti imas morda prav," sem odgovoril. "Ker meni se navadno vrti v glavi, ko gledam, kadar kdo vrti kolo, pa pokaži, kakšen je tisti vaš kolo, ali je kaj bolj pameten od naše polke." — "Evo ti!" in že me je zgrabil za roko. Trudil se je in ceptal na enem mestu kakor da bi hotel pohoditi kup mravelj, a mu ni šlo, in meni seveda tudi ne. — "Nemaga to," je rekel čez čas, "svirač je zanič. Svirač vleče kakor da bi hotel dobiti sape iz Zagreba. Dojdi po vojni v Bosno ali v Srbijo i ja ču ti kazati svarača i kolo."

Slučaj je nanesel, da so mi po vojni dali nameček 13 mesecov, za služiti čičo Pero v Srbiji. Nekega večera mi je prišel na misel kolo, o katerem mi je razlagal vojni Bosaneč Božo, poklickal sem tovariša, pa sva smuknila iz kasarne v bližnje selo. Najprvo naju je pozdravil cel kup psov, ki so lajali kakor za stavo. Pritihotapila sva se nekako sredi vasi, kjer so se pričeli zbirati vaščani (seljaki) k večernemu plesu na ulici. "Počakajva tu za plotom," sem rekel tovarišu, "bova videš, kaj bo." Na rob vodnjaka se je vsezel prial dečko: "Zi-zizi... so raškripale gosli, kakor bi kdo pohodil mačko in se civilje glasneje in glasnejše. Prvi je zgrabil drugačega za roko, pričeli so. Sprva dva, potem pa je kolo rastlo tako hitro in zahtevalo večji krog, da sva bila v skrbah, da bodo zajeli v svoj kolo celo vas z nama vred. "To je kolo," sem pošepetal tovarišu, "vidiš?" in se pri tem spomnil na Božo. "Pametno!" je pripomnil tovariš. "Ne rabiš nobenega plesišča, nobene muje; tako cepljanje na mestu lahko vzdržiš, dokler se svirač ne uphea. "Počakajva konca!" sem mu vezel, "ta viža mora biti že enkrat skozi. Ta viža nima koneca," mi je odgovoril. "Saj vidiš, da je konec konca le vedno ena in ista, kakor tista: Janez iz Zagreba, Janez v Zagreb. Hej," je rekел, "poglej, oni dve lepo črnooke nimata para!" Dve novi krasotici sta stopili v krog ter ga podaljšali za dva člena. Drugi so bili povečani sparjeni, zadnji dve nista imeli para.

Na kosarniškem krogu si je hornist napenjal prsi, da zasvi-

Tovarišu je vzkipela ljubezen. Tlačil sem ga nazaj za plot, a on je hotel v krog v kolo z lepo Srbkinjo. "Nabijejmo naju ali javijo v kasarno, ako se pokaževa, sem ga svaril. "Nič zato, za tako dekle se izplača riskirati. Kolo pretrgava ravno v sredini tistih dveh lepih deklet. Ti eno, jaz eno, pa magari, če potem stopicamo takoj na enem mestu do zjutraj.

Podlegla sva skušnji, dvignila se izza plota . . .

Ne pozabite kampanje SSPZ. Posetite oglašane prireditve SSPZ — desetletnice Spartans v Clevelandu, veselice Federacije čičarskih društev dne 8. marca. Ustanavljamte nove Vrte. Tako se meni pripeti, kadar poslušam zanimiv program na radiju . . .

Na nebuh so se prižigale prve zvezde. Pod blizu je tolklo kakor da bi hotelo vse razgnati, ko sva pričela loviti lepi roki mladih Srbkinj. Starejši momci so bili najbrže preveč zamisljeni v svirača in zvezde na nebuh ter niso opazili, kako sta mladi Srbkinji razmknili in da se je kolo raztegnilo za dva več. Načrt se je posrečil. Ako bi moj tovariš ne bil kranjski Janez, bi bila morda uživala to srečo v kolu pozno v noč, predno bi se bili drugi zavedli, da sta v njihovem kolu tudi dva tuta vojnica. Ker pa je bil prišten Janez, ga je roka mlade črnooke Srbkinje preveč grela. Kot izkazuje trimesečno poročilo, nam od vse doklade preostaja le 23c. Podal sem to pojaznilo, da se člani in članice ne bodo čudili, češ, že zopet doklada, zakaj piknikov in veselic dandanes tukaj ne moremo pričakovati. — Drugo vse po strem.

DOPISI IN POREČILA ČLANSTVA

(Dalje iz 1. str.)

DRUŠTVO ŠT. 87

Cleveland, O. — Tem potom se obvešča vse člane in članice društva Sava, št. 87, da je v nedeljo 18. aprila redna seja, na katero ste vabiljeni vsi člani in članice, da dobite nove zavrsitve.

Ker ima več članov in članic police spremenjene v razred B,

povest ali roman ali pa kako lepo pripovedko. Prepričan sem, da bi bil potem marsikdo bolj zadovoljen z glasilom.

Naj ob zaključku še opozorim, da Vrtec št. 103 v White Valley priredi veselico dne 24. aprila.

Jurij Previc.

(Op. uredništva: Zapisnik zadnje seje Federacije društva SSPZ v zapadni Pensylvaniji je uredništvo prejelo 10. aprila, t. j. preteklo soboto in je vpisani v razred B. Pridite prav gotovo na sejo, da se vam razloži ugodnosti razreda B, v katerega plačujete nekaj več kot za navadno zavarovalnino.

Kot od dobrega člana društva in Zvezze se od Vas pričakuje, da ste gotovo vsi brez izjeme vse svoje člane inokoliške rojake, da se udeležijo v obilnem številu. V smislu sklepa mora vsak član in članica plačati vstopnino, če pride na veselico ali ne. Zato pa vsi na veselico! Vabimo vsa sosedna društva in občinstvo, mi pa smo pripravljeni poset vrniti. Na naši veselici bo vsega dovolj, še kranjskih klubov ne bo manjkalo, in igrala bo izvrstna godba. Za društvo št. 190,

ZAHVALA DRUŠTVA BALCAN

Sheboygan, Wis. — Veselčni odbor društva "Skala" št. 63 SSPZ, se zahvaljuje vsem članom in drugim rojakom v Sheboyganu, kateri so nam na katerikoli način pomagali k uspehu pri pravljilu 25-letnice društva. Nadalje hvala sosednjemu društvu "Balkan" št. 24 v Milwaukee za njih veliko vdeležbo in požrvovalnost, s katero ste v resnici pokazali bratstvo, in njih predsednik John Perkot in br. Marnu za njune

(Dalje na 3. str.)

O MOJEM OBISKU V SHEBOYGANU, WIS.

(Dalje iz 1. str.)

sem bil obveščen, se baš tu nahača "klavirna" za delavce, ki so si pod kinko zavajajoče zunanjosti pri delu nakopali protarsko bolčen, ki jih bo v dognednjem času pognala na poznano počivališče, kojega znamenja so nebrojni križi in svetlicami okrašene gomile! Spomnil sem se na moderne omivalnike, kopalnice in modernere lavatorične ugodnosti, ki se nahajajo v naših domovih, ki so mogoče bili izdelane baš v tovarni. Pozabil tudi ne bom domerne razstave izdelkov Kohler družbe na Svetovni razstavi v Chicagi leta 1933-34. Moja spremljevalka sta mi tudi pravila o stavki, ki se je pred kratkim vrnila. Dva stavkarja sta bila usmrčena po strojnicarjih, in veliko število je bilo ranjenih, med njimi tudi naši ljudje.

Vrnili smo se v mesto in se vstavili na domu brata Sebanza, ki nas je postregel z izborno kapljico. John se je šele pred kratkim povrnih iz obširnega potovanja po dolnjem padetu, jugu in jugovzhodu. Pot je izvajalo del zmag, katere se je praznovalo do pozne ure zvečer. Društvo Balkan gre najlepša zahvala za vse dobro, s katerimi si obspili naše kegljače, posebno še bratom Marni, ki so se posebno prizadeli postreči nam. Ker je žečevalo, sem nekaj zasmečal smernice in zamudil dve uri časa, predno sem pričkal prav vlak. Neznani osebi, ki me je informirala, da lahko čakam do sedanega dne, pa ne bom pričkal pravega vlaka na dotičnem vogalu, sem prav iz srca hvaležen, sicer bi še danes lahko

Zadnjič smo imeli vojno, da se za vselej napravi konec vojni. Zdaj pa izgleda, da imamo mir, ki za vselej napravi konec miru . . .

Na uspevanko. Devet je bila ura. Srečno doma, neopažena. Enkrat za par trenotkov pa sva le plesala slavno kolo.

zavidam! Sicer pa imava z J-

nezom še en račun izravnati. Prodajal mi je preje omenjeno "krajslerco", ampak na mojo ponudbo še sedaj ni odgovoril. Družba mu ponuja novo "Sajtergo" v zameno za sedanje, ampak doplača neznačno sveto dolarjev. John pa trdi, da je "kara" kot nova. Moja propozicija je torej bila, da John obdrži avtomobil, ker je tako nov, in me ni izroči dotično neznačno sveto, pa bova oba na dobičku! Še danes mi ni dal zadovoljivega odgovora!

Podali smo se v Fluderniko, vo dvorano, kjer so se ljudje pričeli zbirati za proslavo 25-letnice. Dognal sem, da je obletnica resnično 27-letnica, ampak ker so bili časi preslabi za proslavo 25-letnice pred dvema leti, se ista praznuje na ta večer. Brat Sebanz pa mi je že preje potrdil, da imajo ženske isto navado. Čim dosežejo starost 25 let, so vedno stare pelindvajset let! — Udeležba je bila zelo dobra, zlasti pa so jo povečali Milwaučani z bratom Johnom Marnom na čelu, ki so se pripravili z "omnibusom" in zaznamenjali občinstvo sledilo, ko sem jim pojasnil razliko med organizacijo pred 25 leti in po sedaj; kakšne ugodnosti nudi zavarovanje pri SSPZ sedaj in razliko med trgovskim in bratiskim zavarovanjem. Upam, da člani niso samo slišali pomen bratskega zavarovanja, temveč da bodo tudi izpravljeni, da bo tudi izvajali v resnicu oni duh in prepravljanje, ki

**Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza**

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 East 47th Street, Cleveland, Ohio
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev,
245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 East 72nd Street, Cleveland, Ohio
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT FUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chesnut St., Pittsburgh, Pa.

URADNE OBJAVE, POREČILA IN TOLMAČENJA

Seja gl. upravnega odseka

Prihodnja seja gl. upravnega odseka se vrši v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, O., dne 17. aprila 1937, s pričetkom ob 9. uri zjutraj.

Vsi člani tega odseka naj bodo navzoči, poleg teh so vabjeni na poset te seje tudi ostali gl. odborniki, živeči v mestu Clevelandu, predvsem člani odseka Skupnih društev SSPZ v Clevelandu, za priedbo izleta v Jugoslavijo.

Certifikati razreda A.

Glede članka o zadržku izdaje certifikatov "A" imam dodatno za sporočiti:

Z državnim zavarovalnim uradom se je dogovorilo za sestanek z enim našim uradnikom. Sestanek se je vršil zadnjem torem 6. t. m., na katerem je Zvez zastopal br. M. G. Kuhal. V tamošnjem uradu so bile forme naših certifikatov že v redu popravljene, a najbrže so samo čakali, da pride eden osebno tja, da se to in ono pogovore. Drugače, menim, ne bi odobrenja dobili še nekaj mesecov. Ta osebni stil nam je pokazal pot, kako na hitro kaže dosegci, ali kaj izposlovati, česar se pismeno ne more. Br. Kuhal je dobil zagotovilo, da bodo forme certifikatov odobrene takoj, ko jim pošljemo nove, z nekoliko popravki. To je bilo že storjeno in sedaj pričakujemo odobritve, katera zna priti, predno bodo te vrste v tem listu priobcene. Za tem se bo takoj certifikate pričelo pisanji razpošljati.

Zahetani popravki na certifikatih so malenkostni. Primer: Zahteva se, da se glasi, da je doba milosti (grace period), v katerem je bil pri društvu predlagan in sprejet, pod pogojem, da je bilo poprej vse tako izpravljeno kot tu opisano.

Novi član je uradno zapršen ali vpeljan v društvo na prihodnji seji, redni ali izredni, posamezno ali več novincev skupaj. Vpeljevanje se sme tudi odgoditi, ako tako sklene prejšnja seja društva, da se jih več naenkrat skupaj vpelje.

Za zdravniško preiskavo plača Zvez za odrasle \$1.00, za mladino 50c. Pristopnine ni nobene. Da je zdravnik takoj plačan, priporočam, da član sam, predlagatelj ali društvo plača za preiskavo, povračilo pa boli od društvenega blagajnika, na kogar ime pošlje Zvez ček za preiskavo.

Za zdravniško preiskavo plača Zvez ne glede, če je prosliec (ilk) sprejet ali ne.

S prošnjami za vstop se pošije tudi koverte z naslovom gl. zdravnika dr. Archa. Kdor izmed tajnikov (ic) jih nima na roki, jih na željo dobi iz glavnega urada. Vsaka navadna koverta tudi zadostuje, ako na njo napiše naslov gl. zdravnika, ki je priobčen v vsaki izdaji "Napreka".

Sprejem novih članov.**Predlaganje:**

Zadnja konvencija je storila potrebne skele, da se procedura sprejema novega člana, čim bolj skrajša. Večina društva pa se drži starega reda. Po novih določbah pravil je uravnavati vse na slediči način:

Član, (predlagatelj), ko pridobi kako osebo za člana, ki jo ima za predlagati na seji, naj takoj od društvenega tajnika dobi PROŠNOJO ZA VSTOP. To prošno takoj spolne (razen je priporočati, da v svojo lastno zdravniško delo) in član kot no korist kot tudi v korist Zvez-

ZAPISNIK SEJE FEDERACIJE DRUŠTEV SSPZ V ZAPADNI PENNSYLVANIJI

vršeca se 28. februarja v
White Valley

Br. predsednik Jurij Previč otvoril sejo ob 10. uri. Čita se imenik odbornikov, ki so vsemi navzoči. Čita se imena zastopnikov. Zastopnik je 12 društva z 25 zastopnikov brez navzočih gl. odbornikov in nekaj opozvalcev. Čita se zapisnik prejšnje seje in se sprejme kot čitan.

Poročilo odbora. Poročilo predsednika se vzame na znanje. Poročilo tajnika in blagajnika se sprejme. Blagajnik poroča, da se v blagajni nahaja \$72.57..

Nadzorni odbor poroča, da je pregledal knjige in jih našel v redu.

Dopisi. Dopisi ali pisma, napolnjena na tajnika Federacije od društva 107, 155, 44 in 196 prečitana in se jih vzame na znanje.

Poročilo veseličnega odbora za veselico, katera se je vršila 30. januarja v Pittsburghu se vzame na znanje in se društvo št. 126 lepo zahvali za lepi uspeh.

Poročilo zastopnikov. Sleheni poroča o uspehih in napredku ter o novo pristopilih članih, in vsi s strinjajo s Federacijo.

Prošnja. Od društva št. 80 prosijo za malo pomoč. Pri dotičnem društvu imajo 73 let starega člana, ki je že 28 let član Zvez. Federacija svetuje zastopnikom društva št. 80, da se s prošnjo za dotednega brata obrnejo na glavni urad, in gledajo na, da bo prošnja pravilno spisana.

Pritožbe. Zastopnik in sedanji tajnik se pritožuje zaradi

tudi predlagatelj sam jo podpišeta. Tako spolnjeno prošnjo predloži prihodnji društveni seji, na kateri predlaga člana ali članico za vstop. Ako društvena seja sklene z 3/4 večino glasov, društveni uradniki podpišajo prošnjo in jo izročajo predlagatelju, ali kakemu drugemu članu, ki pelje prisilca k zdravniku. S tem je član uradno sprejet v društvo, a ne vpeljan.

Predlagatelj ali za to določen član mora prisilca peljati k zdravniku na preiskavo do 25.

v mesecu, v katerem je bil pri društvu predlagan. Ko zdravnik izpolni njegov del prošnje,

jo predlagatelj ali zdravnik sam stavi v koverta z naslovom gl. zdravnika in odpošilje. Društvo nima ničesar nadaljnega za opraviti s prošnjo, vse mora prej izpolniti.

Ko glavni zdravnik prošnjo pregleda, jo pošlje v gl. urad z označbo, ali člana priporoča za sprejem ali ne. V slučaju, da prisilca odkloni, gl. urad nemudoma obvesti društvo. Ako ga sprejme, se pošlje njegov certifikat društvu, do ali pred zadnjim dnem v mesecu, v katerem je bil član sprejet v Zvezu.

Uradno je novi član sprejet v Zvezu s 1. dnem prihodnjega mesecea, ki sledi onemu, v katerem je bil pri društvu predlagan in sprejet, pod pogojem, da je bilo poprej vse tako izpravljeno kot tu opisano.

Novi član je uradno zapršen ali vpeljan v društvo na prihodnji seji, redni ali izredni, posamezno ali več novincev skupaj. Vpeljevanje se sme tudi odgoditi, ako tako sklene prejšnja seja društva, da se jih več naenkrat skupaj vpelje.

Za zdravniško preiskavo plača Zvez za odrasle \$1.00, za mladino 50c. Pristopnine ni nobene. Da je zdravnik takoj plačan, priporočam, da član sam, predlagatelj ali društvo plača za preiskavo, povračilo pa boli od društvenega blagajnika, na kogar ime pošlje Zvez ček za preiskavo.

Za zdravniško preiskavo plača Zvez ne glede, če je prosliec (ilk) sprejet ali ne.

S prošnjami za vstop se pošije tudi koverte z naslovom gl. zdravnika dr. Archa. Kdor izmed tajnikov (ic) jih nima na roki, jih na željo dobi iz glavnega urada. Vsaka navadna koverta tudi zadostuje, ako na njo napiše naslov gl. zdravnika, ki je priobčen v vsaki izdaji "Napreka".

Kampanja

Kateri nas je za vedno začastil 13. aprila, 1936, in se preseil tja, odkoder več vrnitve ni.

Oj usoda ti, življenje nam prehitro zagreniš, radoš v srčnu nam trpljenje kar naenkrat spremeniš.

Prvo leto že minulo je, kar črna zemlja krije Te. V najlepši dobi let si moral zapustiti svet...

Zalujoci ostali: Franca Femec, mati, dva brata, štiri sestre.

Franklin, Kansas,

13. aprila, 1937.

točke v pravilih, ki se tiče posmrtnine, člen XXXVI, točka 330. Zastopnik od društva št. 2 se pritožuje proti gl. tajniku zaradi netočnega poslovanja v zvezi s prošnjami novo pristopilih članov ali pri spremembah certifikatov. Pravi, da ako društveni tajnik napravi kako pomoto, je hitro obveščen. Federacija opominja gl. urad k boljšemu in točnejšemu poslovanju. Predlagano in sprejet.

Frank Jamnik, tajnik.

Namen teh vrstnic ni filozofiranje o vremenu, marveč sporočiti javnosti, da nas bo prihodnjo nedeljo dne 18. aprila obiskal naš operni in koncertniavec Anton Šubelj iz New Yorka. V Chicago pride, da v nedeljo sodeluje na pomladanskem koncertu pevskega zbora "Save", kjer bo izvajal drugi del programa, Sava pa prvega. Zapel bo nad tucat pesmi in z njimi razigral poslušalce kakor jih zna le on. Prepeval bo narodne in klasične pesmi. Spremljala ga bo mrs. Biankini.

Tudi Sava bo dala na program večje število lepih pesmi.

Cikačani ste torej vabljeni, da se prihodnjo nedeljo udeležite Savinega koncerta v velikem številu. Vršil se bo v dvorani Pilsen Sokol, 1814 So. Ashland Ave. — Pričetek ob treh popoldne vstopnina v predprodaji 50c, pri blagajni 60c. Po programu bo ples s fino godbo za "stare in mlade".

Torej ne zamudite te prilike in pridej poslušat Toneta Šubelja in "Savo".

Publicijski odbor.
Koliko članov ste že pridobili v kampanji KOLSA NAPREDKA?

Poročilo tajnika in blagajnika se sprejme. Blagajnik poroča, da se v blagajni nahaja \$72.57..

Nadzorni odbor poroča, da je pregledal knjige in jih našel v redu.

Dopisi. Dopisi ali pisma, napolnjena na tajnika Federacije od društva 107, 155, 44 in 196 prečitana in se jih vzame na znanje.

Poročilo veseličnega odbora za veselico, katera se je vršila 30. januarja v Pittsburghu se vzame na znanje in se društvo št. 126 lepo zahvali za lepi uspeh.

Korist Federacije. Prihodnja seja Federacije se vrši 23. marca ob 10. uri dopoldne na Herminie, Pa., No. 1 pri društvu št. 80. Po seji je piknik v prid Federacijske blagajne in društva št. 80. Federacija da polno moč društvenikom za priride.

Poročilo veseličnega odbora za veselico, katera se je vršila 30. januarja v Pittsburghu se vzame na znanje in se društvo št. 126 lepo zahvali za lepi uspeh.

Zaključek seje ob 3. uri po poldne.

Jurij Previč, predsednik
Frank Černuta, zapisnik

DOPISI ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.)

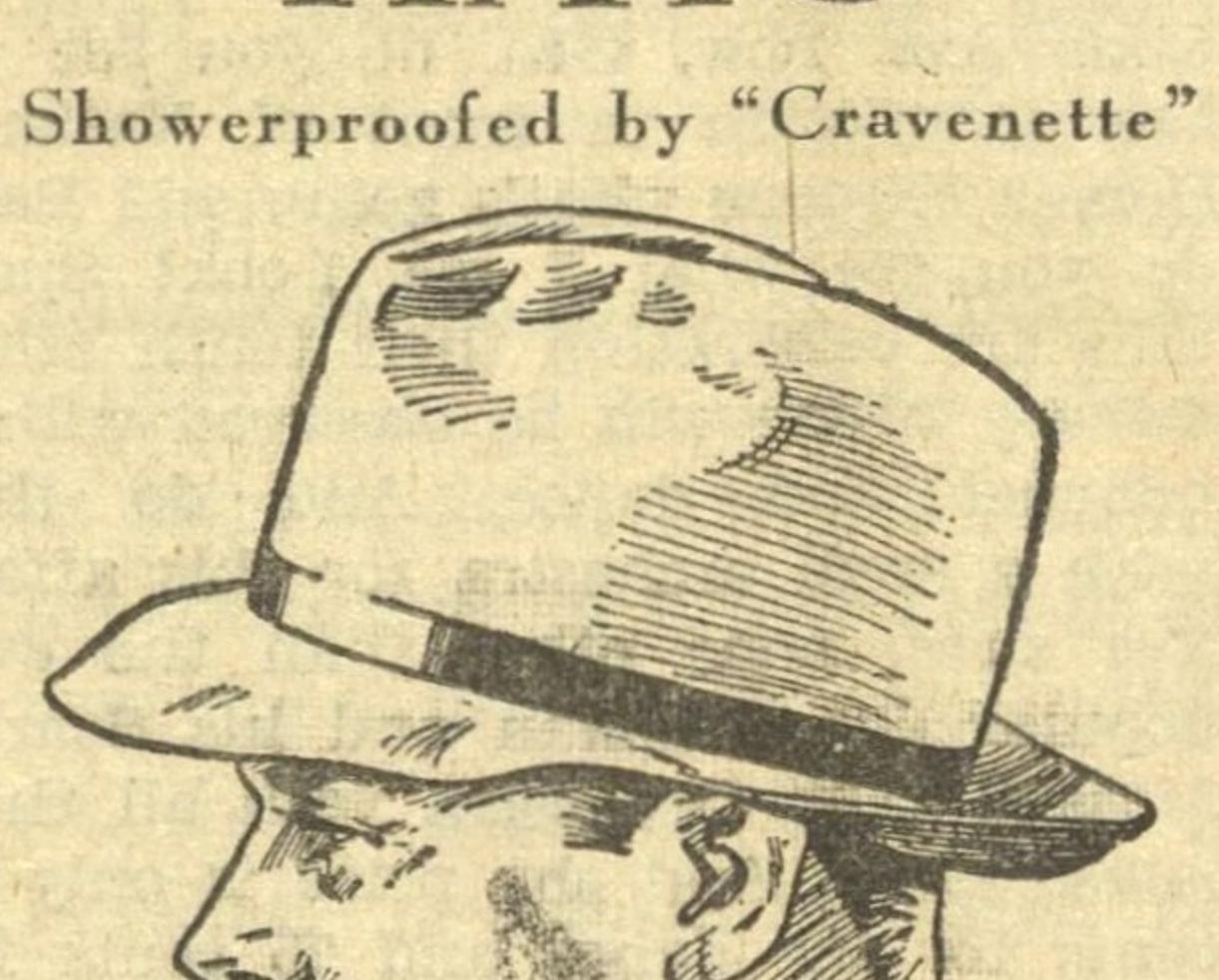
vzpostavljene besede. Da bi le ne padle na nerodovitna ali celo kamenita tla! Nadalje hvala našemu br. gl. glavnemu blagajniku g. Mirku Kuheju za njegovo lepe in prepričevalne besede, s katerimi nam je razložil po-

Išče se
GEORGE IVANIC, ki je pred 10 leti živel na naslovu: Box 54, Sun, West Virginia, U. S. Doma již vasi Belčivrh pri Dragatušu v Beli Krajini. Če kdo ve zanj ali če sam čita ta list, se prosi, da bi sporocil svoj naslov na Mary Skala, 2739 N. 9th Place, Gary, Ind., za kar se že naprej zahvaljujem. Ima se mu nekaj važnega sporočiti iz stare domovine.

(Advt.)

Mallory klobuki
po \$4 in \$5
**MALLORY
HATS**

Showerproofed by "Cravette"

WILSON KLOBUKI po

3.50

Velika izbera klobukov po

1.95 in 2.95

vedno pri

JOHN POLLOCK

6407 St. Clair Ave.

v Slov. Nar. Domu

</

VOICE OF ENGLISH SPEAKING
MEMBERS

"PROGRESS"

"NAPREDEK"

GLAS ANGLEŠKO GOVORE-
ČIH ČLANOV

Spartans Tin Dance Marks 10th Anniversary

CELEBRATION TO TAKE PLACE AT
S. N. H. SATURDAYBanquet Will Precede Dance Featuring Joe Feldman and
Orchestra

By RUDOLPH LISCH

Cleveland, Ohio. — SPARTANS, the largest English-speaking lodge of the Slovene Progressive Benefit Society will complete its tenth year of social and fraternal activity Saturday, April 17th, and with it begin a precedent of what can be expected the next ten years. When the last leaf of the ten years is turned over it inspires one not to seal the past record but to look back into it with wholehearted pride of the many outstanding affairs in social, sport and cultural activities that brought the name SPARTANS to lips and eyes of thousands of SSPZ members, its followers and thousands of others who were anywhere near the surroundings of Slovene fraternal, social, sport and cultural life.

A vast majority of the original charter members are still on the active list in preparation of the TIN DANCE ANNIVERSARY. Vera Candon was the original inspirator and today she is the chairman of the arrangement committee that is doing a splendid job in adding another record to the already many achievements. In more recent years the name of Charles Koman became a legend, as "uncle Charlie" of Vrtec leadership, as "so-brat Charlie" in executive capacity of United Lodges, as the "smiling lieutenant" at social affairs and as the direct factor in the rejuvenated life of the SPARTANS of today. Another important character that has kept the SPARTANS in the foreground in the past number of years, one who has been most sincere in fraternal practices, who has closely acquainted herself with the inner works of our Society and has kept the membership interested in organizational activity is our pleasant secretary Ann Opeka. Antonia Zagar, Stanley Zagar, Tony Bolka and numerous others whose names space does not permit to publish have made many a SPARTAN affair a success and are yet to-day responsible for the leadership of our lodge.

Moe and Rae are our most recent acquisitions of new life that was sought by the Spartans and answered by them. Not only have they brought life among members as a whole through the columns of the "Progress" but at lodge and committee meetings as well.

These are the type of characters that cover every field of lodge life, that change a lodge from being dormant to the outstanding lodge in the community and nation. Without them and the support of the membership as a body, affairs, as will be presented Saturday, would not be possible.

SPARTANS is the only lodge that can boast of having two original members as supreme board officers. SSPZ is the only organization that can boast of having the most English-speaking members on its supreme board. Spartans arranged and conducted the most successful SSPZ National Athletic Meet. These are only excerpts of the Spartans' standard. This can only give you an idea of what one can expect from its membership.

One cannot go into the detail of the Tenth Anniversary Affair without a prelude. The aforementioned members have combined their leadership and have received the response of the rank and file and are also receiving the cooperation of out-of-town lodges to the extent that the committee on preparations is racking its brains trying to find a way to accommodate everyone in a true Spartan fashion.

BANQUET TO START AT 7 O'CLOCK

Principle speaker at the banquet will be Michael Vrhovnik, supreme officer in charge of Vrtec and English-speaking lodges, the leading contributor in our official organ the "PROGRESS", the author of our latest campaign plan and the secretary of the National Athletic Board. John Kvartich, supreme president will speak in behalf of our Slovene-speaking members who have enthusiastically cooperated with the younger generation. As guests of the evening the entire supreme executive board will be present.

The banquet will begin promptly at 7 o'clock. The two speakers will be brief, the service will be in excellent hands and the food will be superb.

DANCING IN AUDITORIUM FROM 9 TO 1

JOE FELDMAN and his famous Scarlet Mask Orchestra will be featured to entertain the crowd with tantalizing music. In their dark red tuxedo jackets and a background of glittering stage design will add delight to the eyes while the feet trot to the harmony of ten capable men. Alex McDate and Nat Lynn are added attractions who will penetrate through the romantic hearts with their songs of love.

Feldman has played for 24 different proms and has the reputation of having the most versatile band. He plays waltzes that make Abe Lyman work day and night to keep Feldman from replacing him. Swing music comes flowing in a style that makes Al Goodman hide his face in shame and what has Guy Lombardo that Joe Feldman hasn't got in producing music. There you have it in a nut-shell.

VISITORS FROM ALL POINTS EAST AND WEST

SPARTANS' anniversary affair will have the best representation, according to SSPZ English-speaking lodges of any held heretofore. PROGRESSORS, CHALLENGERS, TRAIL BLAZERS, PIRATES and the possibility of a few others will send their goodwill messengers with happy tidings, glad hearts and jovial smiles. This gathering can well be considered as a prelim-

Anniversaries

By Marion Pellegrini

Anniversaries are sometimes as important to a fraternal organization as they are in the life of an average individual. Perhaps a great many of you who read this page will not quite agree with me—However, let us for the moment turn back the pages of time. As mere youngsters, many of you no doubt still remember how eagerly you looked forward to your coming birthday. Deep down in your heart you knew only too well that some sort of a surprise was in store for you on that particular day. Now that you have grown older, I feel somewhat justified in saying that those very same birthdays you eagerly looked forward to as a youngster seem to come altogether too soon and are often left slip pass without even at least one single thought. During the life of an active fraternal organization such a thing never occurs.

Very, very seldom does a single year ever pass, that some sort of a celebration is not arranged, commemorating its birth.

Since becoming members of the SSPZ you no doubt often found yourself in the same spirit as a youngster whenever your respective lodge was planning to observe its anniversary. Here at Strabane, I find members of the Challengers Lodge already eagerly looking forward to their coming anniversary June 6th. These Challengers are now busy arranging plans for their annual "Rose Dance" which is being held in commemoration of their 3rd anniversary. In previous years the Rose Dance has proven to be a spectacle far beyond anything ever witnessed at any ballroom here in the state of Pennsylvania.

Today in the beautiful City of Cleveland, we also find a group of lively Spartan members eagerly looking forward to their lodge's birthday and are happy in the thought that they are about to celebrate their 10th anniversary of human life. Overjoyed are these Spartans at this milestone to look back upon their humble beginning and while conscious of their success, they are likewise particularly mindful that their success in becoming one of the SSPZ's largest English speaking lodges could not have been accomplished without the co-operation and devotion given on the part of every individual member.

Simply saying that they are thankful is not all the Spartans propose to do. In commemoration of their 10th anniversary, a grand banquet and dance has been prepared and the Spartans take the honor of extending you and me a cordial invitation to come and be their guests. If you haven't already planned to attend this grand celebration do so at once. Knowing these Spartans as I do I am more than sure that a great and

SPARTANOLOGY

(Continued on page 3)

Howdy folks; here it is Thursday again and Moe and Rae are again with you with our bits heard, bits we know, bits that were whispered and last but not least of all the bits that we shouldn't know. All in all our bits. Yeah man!

The Race is On

On with the brakes! Step on it; we are going to be late! Whoa! There are a couple of cars that have run into each other head on! Hurry past! Shoot the gas! You can pass that truck before we get to the top of the hill. Hurry! Gosh, you almost hit that little old lady! Why do people allow women as old as that to get out on the highway at this time of the nite anyway? We might have hurt her. There's a hole you can break through in that line of traffic. Give her the works! Gee, that was close! Did you hear that man curse? We didn't hit him. What's he got to complain about? Blow your horn and make that fellow get over to the side where he belongs! Why, the fool won't give us the right of way, is beyond me! He can't be going more than thirty-five. How can he expect to stay on the pavement at that pace? Hit her up around the right side there! Boy, that scared him! Maybe that will teach him to keep over where he belongs! I thought for a minute we were going to turn hurt. Look! There is another acci-

dent! That car is on its top with the wheels in the air! Looks like a bug on its back, doesn't it? There's blood on the road. Someone must have been badly hurt. Crazy fools, they don't know how to drive. Oh! Watch that dame! Whew, didn't her fender nick ours when she swerved. I believe it did. Thank heaven she didn't lock fenders with us. It might have caused us an accident. I hate women drivers. Hooray! we are on St. Clair Ave. now. Gee, do you see all the commotion in front of National Home? Wonder what's going on? Baby do you see what I see. Look! Spartans are celebrating their tenth anniversary which will be observed with a banquet and dance. And do they have a swell orchestra for this affair. Yes siree, none other than the ever popular Joe Feldman and his Scarlet Mask Club Orchestra with all their latest tunes. And the price is only 35 cents for the dance and 75 cents for the banquet. And say, we can dance all night and have the time of our lives. Find a parking place and let's join the crowds, before it gets any larger. Yes siree, we're going to have a hilarious time tonite. On with the Tin Dance.

* * *

The April meeting of the Spartans was well attended. Since this meeting is the last one before our dance

inary to the Greatest NATIONAL ATHLETIC MEET that will also be held in Cleveland over Labor Day of this year.

Members and your friends from Bridgeville, Strabane, Chicago, Burgettstown and all SSPZ points are sincerely welcome and the SPARTANS assure you the most cordial evening. Cleveland SSPZ members and our many friends are already aware what is in store for them, a pleasant, lively, impressive and most entertaining evening (morning too) that has ever been presented before by either the Spartans or any other lodge in the community.

(Continued on page 3)

Val Polshack, Frances Moze and Johnny Hostnik singing "Pennies

C. O. D.

Billy: "Who was the last man to

box John L. Sullivan?"

Silly: "The undertaker."—Banter.

A bacteriologist says a germ can live a year on a dollar bill. No doubt a germ is a conservative and economical little fellow. He doesn't wear clothes, smoke cigars, bet on horse races, play bridge, buy motor cars, join the Elks, play golf or try to keep up with the Joneses.—Yellow Jacket.

Pest

Infants may contract lead poison-

ing by gnawing and eating enamel

from their cribs.

Join the Elks, play golf or try to keep

up with the Joneses.—Yellow Jacket.

From The Director's Desk

By Michael Vrhovnik

JUST BEING FRANK

Many of you, who have been following the prose and poetic compositions of "Moe and Rae" in that very interesting and exhilarating weekly column, SPARTANOLOGY, agree that it's just about the spiciest bit of literary sauce that has decorated our English-speaking Page in many and many a week. I wish there were more original productions, such as this one, to grace the columns of the NAPREDEK from week to week, don't you? Yes, I'm sure we all do; but to produce something worthwhile takes time, energy, thought and study. No one except, possibly, a genius can do any one thing, well, in a hurry. Take writing articles for a newspaper for example. Few people come by this art naturally. Most of them, perhaps, as many as 99 percent of them, spend years and years trying to perfect a style of their own. Rarely does one reach that stage.

While we're on the subject of writing . . . I wonder what has happened to some of our literary geniuses of recent years that we no longer hear from them? Have they forgotten that there still exists an official organ of the S. S. P. Z., or is it that they have found other interests, elsewhere? It's possible, too, that a few of them are still pursuing the art of writing but in other fields. Some few, perhaps, have turned into "Rugged individualists," eliminating from their minds, for the time being, the spirit of fraternalism and the joys and work that spring from collective planning. But, if we were asked what one thing is the chief cause of the lethargy that has gripped the minds and pens of our contributors and has made of them, more or less, spasmodic writers, the answer would be "Lack of interest in the Organization and fellow Lodge members, and just plain laziness." They are not to be blamed or pitied. Time alone will tell whether the pursuits, they have substituted in the place of writing for our paper, will yield larger mental and physical returns. Personally, though, I wish they'd all come back, if no longer than just a week, and spread their wit, laughter and the fun they are having in being alive and aware of the changes that are taking place over the whole of our "Backyard" sheet. I think that would be the grandest thing that could happen to the English Section of the Napredék!

How often one hears this answer, when someone asks why you are no longer writing for the Napredék: "Well, why don't you? I don't see any strings tied to you and, besides, I think I've done my share and it's about time you, or so and so, shoulder a little of the responsibility that comes with furnishing publicity for the Lodge." There is a certain amount of truth on both sides of that fence. No Lodge should expect the same member to write endless columns of publicity month after month, year after year. The work should be divided, wherever possible, among several members and each one assigned to one or more subjects: social affairs, athletics, scandal topics, meetings, etc. Of course a Lodge may be fortunate enough to have in its midst a member who enjoys writing anything and everything. In that case, it is best to let him or her handle the entire publicity department. If someone else wishes to pitch in something for good measure, well and good; the more the merrier.

Now and then, you hear the remark, "He writes so easily, it must come naturally by him" . . . But does it? I doubt very much whether anyone ever became a great writer, naturally. When a baby is born, its vocabulary consists of how many words? . . . What does any baby know about grammar, the construction and punctuation of sentences and anything else pertaining to the actual writing of an original story, an essay, a newspaper article and what have you?

In order to know how to spell words, correctly, and place them in their proper order, one must train one's self by following a course of study and repeat it over and over again in one's mind that it might not be quickly forgotten. The proper use of words and expressions becomes a habit, just the same as starting to shave the same side of the face first everytime you go to shave or combing your hair a certain style.

A noted author once said: "The art of writing is the art of applying the seat of your pants to the seat of a chair." Read that over again. The first time I read it, it struck me kind of funny. Then, I read it again and it didn't seem half so funny. It made me think of my own experiences as an amateur writer (not that I've ever produced anything worthwhile to outsiders). Sit down some evening and try writing something original. Rarely (I'm gem before the seat of his chair is warmed to body temperature More often does spontaneous combustion take place, due to over-heating from over-sitting, before an article of literary merit is ready for public exhibition. This might sound funny to some of you, but it's true, nevertheless. And so, as a parting warning to you, who hope to surprise your readers in the future, remember that a nice, soft, comfortable chair is very very essential to your peace of mind and the seat of your pants, when in the throes of an impulse to outdo anything you ever wrote in the past. And try to remember that it matters little what others may think of your work as a writer. So long as you, yourself, feel and believe in your own mind, that it was the best composition you were capable of producing under the circumstances and conditions, you have received your reward. "The art of writing is the art of applying the seat of your pants to the seat of a chair."

C. O. D.

Billy: "Who was the last man to

box John L. Sullivan?"

Silly: "The undertaker."—Banter.

Pest

A bacteriologist says a germ can live a year on a dollar bill. No doubt

a germ is a conservative and economical little fellow. He doesn't wear

clothes, smoke cigars, bet on horse

races, play bridge, buy motor cars,

join the Elks, play golf or try to keep

up with the Joneses.—Yellow Jacket.